

รณชชา ไทยธนสาร, วิดา อิ่มใจ, ศุภกานต์ แก้วเสนา, กันทิลา ทวีวิทยการ

ทีมสรุปสถานการณ์โรคและภัยประจำสัปดาห์ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 49 ระหว่างวันที่ 3-9 ธันวาคม 2566 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. การบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการชนส่งจากรถ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 5 ธันวาคม 2566 เวลา 00.20 น. เกิดเหตุการณ์ รถทัวร์โดยสารประจำทาง (ปรับอากาศ 2 ชั้น) สายกรุงเทพฯ-นาทวี มีผู้โดยสาร 46 ที่นั่ง ผู้ขับขี 1 ที่นั่ง พนักงานประจำรถ 2 ที่นั่ง รวมทั้งหมด 49 คน ออกเดินทางจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ สายใต้ วันที่ 4 ธันวาคม 2566 เวลา 18.00 น. ปลายทางสถานีขนส่งนาทวี จังหวัดสงขลา ระหว่างทางขณะเดินทางถึงหลักกิโลเมตรที่ 331+450 (ขาช่องใต้) บริเวณหาดวนกร รถทัวร์โดยสารเกิดเสียหลักชนต้นไม้ข้างทาง พบผู้เสียชีวิต 15 ราย บาดเจ็บ 30 ราย ผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลทับสะแก และโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ ไม่ได้รับบาดเจ็บ 4 ราย สภาพถนนเป็นทางตรง จำนวน 4 ช่องจราจร เกาะกลางแบบร่อง ผิวทางแอสฟัลท์ ไม่มีหลุมบ่อ

สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ทีมปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค กรมควบคุมโรค ดำเนินการสอบสวนสาเหตุการเกิดการบาดเจ็บร่วมกับพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การประเมินความเสี่ยงของการบาดเจ็บทางถนนจากรถโดยสารในช่วงเทศกาล

จากข้อมูลเฝ้าระวังเหตุการณ์โปรแกรมตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2562-2566 พบอุบัติเหตุที่เกิดจากรถโดยสารจำนวน 29 เหตุการณ์ โดยพบรายงานปีละ 2-12 เหตุการณ์ต่อปี โดยช่วงปี พ.ศ. 2564-2565 มีรายงานปีละ 2-3 เหตุการณ์ อาจเป็นเพราะการจำกัดการเดินทางจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 หลังจากมีการผ่อนคลายมาตรการ พบว่าในปี พ.ศ. 2566 (วันที่ 1 มกราคม-11 ธันวาคม 2566) มีรายงานการเกิดอุบัติเหตุจากรถโดยสารในฐานข้อมูล

จำนวน 12 เหตุการณ์ โดยเป็นรถโดยสารประเภทชั้นเดียว จำนวน 6 เหตุการณ์ และรถโดยสาร 2 ชั้น จำนวน 6 เหตุการณ์ ซึ่งพบว่าเป็นช่วงปี พ.ศ. 2566 พบรายงานอุบัติเหตุของรถโดยสาร 2 ชั้นเพิ่มมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งพบเพียง 1-2 เหตุการณ์ต่อปี อาจจะเป็นเพราะมีการใช้รถโดยสาร 2 ชั้นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งความเสี่ยงของรถโดยสารประเภท 2 ชั้น คือ การมีจุดศูนย์ถ่วงที่สูงกว่าปกติทำให้มีโอกาสพลิกคว่ำได้ง่ายกว่ารถโดยสารชั้นเดียว ทั้งนี้ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่าช่วงเดือนธันวาคมและกุมภาพันธ์มีรายงานอุบัติเหตุจากรถโดยสารมากกว่าช่วงเดือนอื่น ๆ ดังนั้น ในช่วงเดือนธันวาคม 2566 โดยเฉพาะช่วงปลายเดือนจะเป็นเทศกาลปีใหม่ จึงมีโอกาที่จะพบอุบัติเหตุจากรถโดยสารได้มากขึ้น จึงควรมีมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงอุบัติเหตุจากรถโดยสาร โดยให้มีการเตรียมความพร้อมของรถโดยสารให้ได้มาตรฐาน และตรวจสอบความพร้อมคนขับทั้งก่อนเดินทาง และระหว่างทางเป็นระยะ ๆ มีการจัดจุดพักรถตามเส้นทาง ประเมินจุดเสี่ยงที่เกิดเหตุบ่อย ๆ หรือมีประวัติเคยเกิดเหตุการณ์รุนแรง ประชาสัมพันธ์ให้ผู้โดยสารใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยในรถโดยสารระหว่างเดินทางและเตรียมความพร้อมรองรับกรณีเกิดอุบัติเหตุ

สถานการณ์ต่างประเทศ

โรคปอดอักเสบในเด็กในหลายภูมิภาคทั่วโลก

พบจำนวนผู้ป่วยโรคปอดอักเสบในเด็กเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในทวีปยุโรป ขณะที่ประเทศจีนยังพบการป่วยโรคระบบทางเดินหายใจที่เพิ่มขึ้นอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน มีรายงานการเพิ่มขึ้นของการติดเชื้อ *Mycoplasma pneumoniae* ซึ่งเป็นเชื้อแบคทีเรียที่สามารถก่อโรคในระบบทางเดินหายใจในหลายประเทศ เช่น ประเทศไอร์แลนด์ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และเดนมาร์ก

ในประเทศเดนมาร์กมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 3 เท่านับตั้งแต่เดือน

ตุลาคม-เดือนพฤศจิกายน 2566 มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 541 ราย บริษัทวิเคราะห์ข้อมูล Airfinity ได้ระบุว่าประเทศฝรั่งเศสกำลังพบกับการระบาดเช่นกัน ในขณะเดียวกันประเทศเนเธอร์แลนด์ พบจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 124 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ป่วยสูงสุดของปีที่แล้ว ส่วนประเทศไอร์แลนด์ มีการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วย โดยมีรายงานพบผู้ป่วยโรคปอดอักเสบจากการติดเชื้อ *Mycoplasma pneumoniae* จำนวน 15 รายในเด็กและวัยรุ่น ประเทศจีนพบกลุ่มก้อนของ Walking pneumonia ได้เข้ารับการ

รักษาในโรงพยาบาลหลายแห่ง ซึ่งคาดว่าจะเป็ผลมาจากการยกเลิกมาตรการควบคุมโรคโควิด 19 ส่งผลให้ต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วย ทางกรประเทศจีนได้กล่าวว่า ไม่พบหลักฐานของเชื้อโรคใหม่ที่เกี่ยวข้องโรคปอดอักเสบ ส่วนในประเทศต่าง ๆ ทั่วทวีปเอเชีย ประเทศอินเดีย เนปาล ใต้หวัน และไทย ได้เพิ่มการเฝ้าระวัง และเตือนบุคลากรทางการแพทย์ให้ระมัดระวังกรณีโรคปอดอักเสบ โดยภาวะดื้อยาปฏิชีวนะเป็นเรื่งที่น่กังวลในทวีปเอเชีย เนื่องจากพบอัตราการดื้อยา Macrolide สูง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ Reported cases of diseases under surveillance 506

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 49

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 2003, week 49

Disease	2023				Case* (Current 4 week)	Mean** (2018-2022)	Cumulative	
	Week 46	Week 47	Week 48	Week 49			2023	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	0	6	0
Influenza	16103	13498	11181	5315	46097	8556	448311	12
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	1	19	1
Measles	9	11	7	1	28	293	387	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	5	0
Pertussis	24	28	21	4	77	3	183	2
Pneumonia (Admitted)	5585	5492	4799	2472	18348	13447	280377	257
Leptospirosis	113	105	87	50	355	156	4219	42
Hand, foot and mouth disease	1081	925	786	456	3248	2686	61921	1
Total D.H.F.	4149	3387	2477	709	10722	3489	147412	161

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)